СТАНОВИЩЕ

От: проф. д.н. Живко Иванов Драганов, катедра „Международно право и право на ЕС“, ЮФ на УНСС

Относно: дисертационния труд на Георги Тихомиров Бакьов на тема “Договорната правоспособност като елемент от правосубектността на универсалните международни организации”, представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по *научната специалност* “Международно право и международни отношения”

Основание за представяне на рецензията е участието ми в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № РД–09-44/27.04.2022 на Директора на Института за държавата и правото при БАН.

1. Информация за дисертанта

Георги Бакьов е завършил специалност „Право“ в НБУ през 2014 година. От месец януари 2019 год. той е зачислен като докторант в докторската програма „Международно право и международни отношения“ на ИДП при БАН. От месец февруари до месец август 2015 дисертантът е стажант в Окръжен съд – Ловеч. През 2016 постъпва като младши експерт в Министерството на труда и социалната политика, а от месец януари 2017 до този момент заема длъжността „юрисконсулт“ в Българо-американската кредитна банка. От 2019 Георги Бакьов е Изпълнителен директор на Института по международно право – София. Владее английски и френски език.

2. Обща характеристика и приноси на дисертационния труд

Дисертационният труд представлява изследване на договорната правосубектност на универсалните международни организации като един от елементите на общата им правосубектност. Работата е в обем от 350 страници и включва въведение, три глави и заключение. Използваната научна литература обхваща 360 заглавия на кирилица и на латиница. Направени са 693 бележки под линия. Приложена е таблица със съдебна практика. Въведението включва определяне на предмета, методите, целите и задачите на изследването и на актуалността на дисертацията, която се аргументира с липсата на задълбочен анализ на този въпрос в правната ни литература и с нарастващата и все по-значима роля на международните организации в съвременните международни отношения. В първа глава дисертантът анализира общите въпроси относно правосубектността на международните организации. Изследват се проблемите при определянето на правния статут на международните организации на международно ниво и съобразно вътрешното право и функциите на международните организации в международните отношения. Обосновава се многопластовата природа на правоспособността на международните организации. Разглежда се проблемът с определянето на източника на международната правоспособност, като авторът изразява подкрепа за функционалния подход, съобразно който правосубектността на международните организации се основава на учредителния акт, чрез тълкуване на правомощията, целите и задачите, които са възложени на съответната организация. В глава втора дисертантът фокусира вниманието си върху договорната правоспособност на международните организации. Излага се виждането, че правото на международните организации да сключват договори е най-дискусионно и противоречиво както в теорията, така и в практиката на международните отношения. Застъпва се разбирането, че не може да съществува призната от международното право международна организация, която да няма договорна правоспособност. Проведено е сравнително изследване на договорната правоспособност на международните организации с други корпоративно устроени формирования. В третата глава са анализирани основните проблеми на правното

регулиране на договорната правоспособност на международните организации. Изследван е процесът на кодификация на правото на договорите като се отделя самостоятелно внимание на съвременните проблеми на договорите на международните организации, в това число използването на изкуствен интелект и електронната комуникация. Разглежда се квазидоговорният модел на сътрудничество между субектите на международното право. След всяка от главите авторът е включил изводи, които са систематизирани и представени в обобщен вид в заключението на дисертационния труд.

Дисертационният труд притежава множество достойнства и има безспорен приносен характер. Договорната правоспособност на международните организации е въпрос, които не е бил предмет на самостоятелно монографично изследване в българската правна литература. Това е и един от актуалните и дискусионни въпроси на международното право, който същевременно има приложно значение. Трудът се отличава с добра логическа структура, яснота на изложението, научен стил на писане, прецизно формулирани цели и задачи и добре обосновани изводи. Прави впечатление използваната научна литература, която съдържа над 300 заглавия на кирилица и на латиница. Като самостоятелен принос на дисертацията следва да се посочи изследването на развитието на практиката в областта на сключването на договори от международните организации. То позволява на дисертанта да обоснове тезата си за разширяващата се правоспособност на международните организации, включително чрез появата на нови форми на договорните отношения. Приносен характер има и изследването на връзката между компетентността на международните организации и тяхната договорна правоспособност и аргументирането на виждането, че обемът на договорната правоспособност се определя от компетентността. Принос на труда представлява опитът за определяне на характера и особеностите на договорната правоспособност на международните организации и разглеждането на договорната правоспособност като елемент на общата правосубектност. Авторът е положил усилия да изследва практиката по кодификация на правото на международните договори, в резултат на което доказва подценяването на значението на въпроса за договорната правоспособност на международните организации. В тази посока са направени и конкретни предложения за посоката на развитие на международното право. Интерес

представлява съпоставката на правосубектността на международните организации с тази на други корпоративни правни форми, по отношение на участието в международните отношения. Особено ценен е анализът на новите насоки на развитие на международното право и в частност на проблемът с демократизацията на отношенията на международни ниво, на въпросите относно установяването на върховенството на правото и на появата на нови инструменти за регулиране на международните отношения. Не на последно място, важен принос на дисертацията е проучването и систематизирането на съдебната практика и на практиката на Комисията по международно право по въпроси, свързани с договорната правоспособност на международните организации.

3. Оценка на публикациите и на автореферата

Представен е списък с осем публикации на дисертанта по темата на дисертационния труд. Посочените публикации представляват статии и научни доклади, отпечатани в авторитетни правни списания и в сборници доклади от научни конференции на ИДП при БАН, УНСС, НБУ и др. Всички представени публикации са по темата на дисертационния труд. Сред тях могат да се открояят статията „Потенциалната роля на изкуствения интелект и дигиталната комуникация в правото на договорите на международните организации“, в сп. „Правна мисъл“, кн.3-4, 2021 и докладът „Международноправни способи за делегиране на правомощия от държавите към универсалните международни организации“, изнесен на т XI-та национална конференция на докторантите и постдокторантите в областта на правните науки, 2021. И двете публикации са посветени на актуални и особено значими проблеми на международното право.

Авторефератът отговаря на установените изисквания по отношение на обем и съдържание. Той включва представяне на обекта, предмета, изследователските цели и методи и на съдържанието на дисертационния труд. Научните и научно-приложните приноси на труда са отразени коректно от дисертанта.

4. Препоръки

Изследването може да се обогати с извършване на допълнителен анализ и съпоставка между правосубектността и договорната правоспособност на международните организации и на ЕС като наднационална интеграционна общност. На няколко места в труда си дисертантът е черпил аргументи в подкрепа на своите тези от правния ред на ЕС. Съпоставката би допринесла за изясняването на някои специфики на договорната правосубектност на ЕС, които произтичат от предоставения от държавите на Съюза суверенитет. Подобен анализ би могъл да намери място в Глава първа на труда.

5. Заключение

Дисертационният труд на тема "Договорната правоспособност като елемент от правосубектността на универсалните международни организации" представлява оригинално научно изследване, което притежава множество научни и научно – приложни приноси. Трудът отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за прилагането му и на допълнителните изисквания на ИДП при БАН.

Въз основа на цялостното ми впечатление за качествата и достойнствата на труда, убедено предлагам на научното жури да вземе решение за присъждане на Георги Тихомиров Бакьов, на образователната и научна степен „доктор" по професионално направление 3.6. "Право", по научната специалност "Международно право и международни отношения".

19.05.2022 Подпис: ……

гр. София проф. д.н. Живко Драганов

REVIEW

From: Prof. Dr. Sc. Jivko Ivanov Draganov, Department of International Law and EU Law, Law Faculty of the University of National and World Economy

Subject: dissertation work of Georgi Tihomirov Bakyov on the topic "Contractual Capacity as an Element of the Legal Personality of Universal International Organizations", presented for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in the scientific specialty "International Law and International Relations"

The reason for presenting the review is my participation in the scientific jury for the defence of the dissertation according to Order № RD-09-44 / 27.04.2022 of the Director of the Institute of State and Law at BAS

1. Information about the candidate

Georgi Bakyov has graduated in Law from NBU in 2014. Since January 2019, he has been enrolled as a doctoral student in the doctoral program "International Law and International Relations" at ISL at BAS. From February to August 2015 he was an intern at the District Court - Lovech. In 2016 he joined the Ministry of Labor and Social Policy as a junior expert, and since January 2017 he has held the position of "legal adviser" at the Bulgarian-American Credit Bank. Since 2019, Georgi Bakyov has been the Executive Director of the Institute of International Law - Sofia. He speaks English and French.

2. General characteristics and contributions of the candidate's habilitation work

The dissertation is a study of the contractual capacity of the universal international organizations as one of the common elements of their legal personality. The work is 350 pages long and includes an introduction, three chapters and a conclusion. The scientific literature covers 360 titles in Cyrillic and Latin. 693 footnotes are made. A table of case law is attached. The introduction includes defining the subject, methods, goals and objectives of the research and the relevance of the dissertation, which is justified by the lack of in-depth analysis of this issue in our legal literature and by the growing and increasingly important role of international organizations in contemporary international relations. In the first chapter the candidate makes an analysis of the general problems of the legal personality of international organizations. The questions related to the determination of the legal status of international organizations at the international level and in accordance with the domestic law and about the functions of international organizations in international relations are studied. The multi-layered nature of the legal capacity of international organizations is substantiated. The problem of determining the origin of international legal capacity is studied, and the author supports the functional approach according to which the legal personality of international organizations is based on the founding act, by interpreting the powers, goals and objectives assigned to the organization. An important part of the first chapter is the analysis of the issue of determining the competence of international organizations and the scope of their powers. In Chapter Two, the author focuses on the contractual legal capacity of international organizations. He argues that the right of international organizations to conclude treaties is the most controversial and contradictory both in the theory and in the practice of international relations. There is a well-founded understanding that there can be no international organization recognized by international law without legal capacity to conclude treaties. A comparative study of the contractual capacity of international organizations with other corporate entities is conducted. The third chapter analyzes the main problems of the normative regulation of the legal capacity of international organizations. The process of codification of the law of treaties is studied, paying attention to the contemporary problems

of the treaties of international organizations, including the use of artificial intelligence and electronic communication. The quasi-contractual model of cooperation between the subjects of international law is considered. After each of the chapters the author has drawn conclusions, which are systematized and presented in summary form in the conclusion of the dissertation.

The dissertation has many merits and indisputable contributions. The contractual legal capacity of international organizations is an issue that has not been the subject of an independent monographic study in the Bulgarian scientific literature. This is one of the current and debatable issues of international law, which at the same time has practical significance. The work is characterized by good logical structure, clarity of presentation, scientific style of writing, precisely formulated goals and objectives and well-founded conclusions. The used scientific literature is impressive, which contains over 300 titles in Cyrillic and Latin. The study of the development of the practice in the field of treaty making by international organizations should be mentioned as an independent contribution of the dissertation. It allows the candidate to substantiate his thesis on the expanding legal capacity of international organizations, including through the emergence of new forms of contractual relations. The study of the relationship between the competence of international organizations and their contractual legal capacity and the argumentation of the view that the scope of legal capacity is determined by the competence is also a contribution. Another contribution of the work is the attempt to determine the nature and peculiarities of the legal capacity of international organizations and the consideration of the contractual legal capacity as an element of the general features of the legal personality. The author has made efforts to study the practice of codification of the law of international treaties, as a result of which he proves the underestimation of the importance of the issue of the contractual legal capacity of international organizations. In relation to the above, concrete proposals have been made for the development of international law. Of interest is the comparison of the legal personality of international organizations with that of other corporate legal forms, in terms of participation in international relations. The analysis of the new developments of international law and in particular the problem of democratization of the relations at the international level, the issues of establishing the rule of law and the emergence of new instruments for regulating international relations is especially valuable. Last but not least, an important contribution of

the dissertation is the study and systematization of the case law and the practice of the International Law Commission on issues related to the legal capacity of international organizations.

3. Evaluation of the publications and of the abstract

A list of eight publications of the candidate on the topic of the dissertation is presented. These publications are articles and scientific reports published in authoritative legal journals and in collections of reports from scientific conferences of ISL at BAS, UNWE, NBU and others. All presented publications are on the topic of the dissertation. Among them stand out the article "The potential role of artificial intelligence and digital communication in the law of treaties of international organizations", in the magazine "Legal Theory ", issue 3-4, 2021 and the report „International legal means of delegating powers by states to Universal International Organizations", presented at the XI National Conference of Doctoral and Postdoctoral Students in the Field of Legal Sciences, 2021. Both are dedicated to current and particularly significant problems of international law.

The abstract meets the established requirements in respect of its volume and its content. It includes the presentation of the object, the subject, the research goals and methods and the content of the dissertation. The scientific and scientific-applied contributions of the work are correctly reflected by the dissertation.

4. Recommendations

The study would benefit from further analysis and comparison between the legal personality and contractual capacity of intergovernmental organizations and of the EU as a supranational integrational community. In several places in his work, the author has drawn arguments in support of his views from the EU legal order. The comparison would help to clarify some specifics of the EU's contractual legal capacity arising from the sovereignty granted by the member states. Such an analysis could find a place in Chapter One of work.

5. Conclusion

The dissertation work "Contractual Capacity as an Element of the Legal Personality of Universal International Organizations" is an original scientific study that has many

scientific and scientific - applied contributions. The work meets the requirements of ZRASRB and the Regulations for its implementation and the additional requirements of ISL at BAS.

Based on my overall impression of the qualities and merits of the work, I strongly suggest to the scientific jury to decide on the award of Georgi Tihomirov Bakyov, the educational and scientific degree "Doctor" in professional field 3.6. "Law", in the scientific specialty "International Law and International Relations".

19.05.2022 **Prof. Dr.Sc. Jivko Draganov**